

1969-2009

LANGSØHUS

Tryghed, læring og fællesskab gennem 40 år

©Langsøhus og 3F

Udgivet april 2009 af 3F i anledning af Langsøhus' 40 års jubilæum

Redaktion

Jørgen Hedegaard Kristensen, Jan Johansen & Lis Hylander

Foto

Jan Almosetoft, Jens Anker Tvedebrink, Preben Baltzer, Harry Nielsen,
Langsøhus, 3F, Midtjyllands Avis, Silkeborg Lokalhistoriske Arkiv, ABA,
POLFOTO m.fl.

Grafisk tilrettelæggelse

www.silkeborg-bogtryk.dk

Tryk

www.silkeborg-bogtryk.dk

ISBN

978-87-91870-12-5

Tryghed, læring og fællesskab gennem 40 år

For godt 40 år siden tog man en beslutning om, at det daværende Dansk Arbejdsmands og Specialarbejderforbund skulle have egen forbundsskole, til uddannelse af tillidsrepræsentanter på alle niveauer.

– Denne beslutning resulterede i, at man købte Langsøhus her i Silkeborg; stedet var egentlig opført som hotel, men åbnede aldrig. Efter købet af Langsøhus indrettede man bygningerne, så de passede til en kursusejendoms behov, og den 24. februar 1969 åbnede man én af Danmarks første forbundsskoler.

– Det var med vores tidligere forbundsformand Anker Jørgensen i spidsen, at Langsøhus åbnede.

– Gennem årene har Langsøhus dannet rammerne for de mange tusinde tillids- og sikkerhedsrepræsentanter, der har fået deres uddannelse her.

Skolens fornemmeste opgave er tryghed. Når nyvalgte kommer her første gang, skal de føle, her er rum og plads til forskellighed, de skal opleve fællesskab og solidaritet. Trygheden er nødvendig for et godt læringsmiljø og for den enkelte kursist, når der skal brydes grænser, ligesom det er bedre at lære af en fejl begået her, end af fejl begået hjemme i virksomheden.

– I lokalområdet har Langsøhus altid været en synlig partner i samarbejdet med de lokale fagforeninger, socialdemokraterne og de øvrige politiske partier på venstrefløj. Ligeså har det lokale skole-kontaktarbejde altid været højt prioriteret.

– Langsøhus har i årenes løb også været rammen om mange internationale solidaritetsprojekter; mest kendt er nok den store Mellemerika konference i 1988. Fra konferencen nyder vi fortsat kunstneren Solveig Refslunds

patchwork som hænger i foyeren og symboliserer: Solidaritet, frihed og fremtid.

– Langsøhus er smukt beliggende ved skov og sø, hvilket giver vore kursister mulighed for gode løbeture, cykelture og naturoplevelser i fritiden.

– Langsøhus har gennem årene udviklet sig fra kurser med blyant og papir til at være med fremme på IT-området, hvor computere indgår som en naturlig del af den daglige undervisning.

Sammen med 3F's anden forbundsskole, Smålandshavet, skal vi fortsat danne rammerne for holdningspræget undervisning med kursisten i centrum, og vi skal fortsat udvikle os, så vi til enhver tid kan leve op til den undervisning, der er nødvendig for at klæde 3F's tillidsvalgte på til fremtidens udfordringer. ■

FORSTANDER
JAN JOHANSEN

Jeg husker stadigvæk de sommerfugle jeg havde i maven, da jeg i 1982 skulle lave morgensang på mit første grundkursus på Langsøhus.

Langsøhus kickstartede min indre motor

**FORBUNDSFORMAND
POUL ERIK SKOV CHRISTENSEN**

Langsøhus har meget stor betydning for mig, ligesom stedet uden tvivl også har betydet meget for hundredvis af andre tillidsvalgte. Skolen gav os selvtillid, og vi fik en solid ballast til det faglige arbejde, der lå og ventede forude.

Jeg har som tillidsvalgt gennem mere end 30 år besøgt mange skoler og uddannelsessteder, ja der er vist ikke en eneste skole, som jeg ikke har besøgt. Langsøhus står dog som noget ganske særligt i min erindring. Formentlig fordi det var her, jeg fik den faglige grunduddannelse.

Da jeg besøgte Langsøhus første gang i 1970'erne oplevede jeg, at skolen havde dygtige lærerkræfter, der gav os indsigt. Vi blev respekteret, som det vi var – nemlig voksne kursister. Det gav en helt anden positiv oplevelse, end jeg havde forventet som ung mand.

Udover indsigt og viden, gav lærerne os mulighed for at prøve egne grænser af. Jeg husker stadig første gang, jeg skulle holde tale for kammeraterne. Det var grænseoverskridende, og jeg stod der med bævende hjerte og våde hænder. Det var uhørt, at jeg som ung mand, der normalt ikke sagde noget, hvor mere end 4 mennesker var forsamlet, skulle rejse mig og holde tale for de andre. Det var lærerigt.

På skolen lærte vi også at samarbejde i grupper, og vi fik afprøvet, hvordan det går når en gruppe er velfungerende, og når gruppen ikke fungerer.

Jeg var på mange kurser på Langsøhus i sidste halvdel af 70'erne, og det var i tiden, før der var 40 kanaler på TV, så kammeratskabet under de ugevisse ophold var meget givende. Skolens daværende forstander, Otto Nielsen, var meget bevidst om, at skolen havde en forpligtelse til at give os kulturoplevelser. Hver torsdag aften var der enten musik, teater eller besøg af en kendt person, der holdt et inspirerende foredrag. I øvrigt en tradition, der stadig holdes ved lige på Langsøhus.

Vi lærte at synge. På hvert eneste kursus blev vores kendskab til den røde sangbog udvidet. På Langsøhus var det naturligt, at vi sang "Arbejdsmand i Silkeborg", som Ernst Bruun Olsen skrev til skolens åbning i 1969. Men Carl Scharnbergs og andre dygtige sangskriveres gode tekster gjorde indtryk.

Jeg oplevede gennem mine besøg på Langsøhus, at en ny verden åbnede sig for mig. Jeg lærte at analysere og vurdere udviklingen i samfundet på en anden måde end før. Skolen, ledelsen og lærerstaben "kickstartede min indre motor", der lige siden har givet mig energi, kræfter og lyst til, at bekæmpe den ulighed, der er i vort samfund.

Tingene har jo udviklet sig meget siden. Jeg tænker ofte med et smil på, at nutidens kursister nok ville blive dybt forundrede, hvis de fik at vide, at de skulle dele værelse med en anden person. Men dengang oplevede jeg det som noget positivt, fordi dette makkerskab lærte os at tilpasse os andre, respektere andre mennesker, og det gav os ny bekendtskaber.

Det har siden været en glæde for mig, at møde de mange kammerater, jeg gennem årene har været sammen med på Langsøhus. Mange af dem har fået job i fagbevægelsen, centralt eller lokalt; men også i politiske partier, møder jeg kammerater, jeg har været på kursus med.

Personalet var helt i top, skolen var også den gang meget velholdt, og vi blev mødt af et meget venligt og forstående personale, der gav os unge frirum til at udvikle os.

Og maden – var et kapitel for sig selv. Rigtig god dansk mad, alsidig og veltilberedt. Det var her, jeg første gang oplevede den fantastiske smag af "grønne tomater".

Da jeg gik på skolen, lå der et annekset, hvor der i dag er parkering i "gården". Annekset var udstyret med nogle værelser, en lille stue og et lille køkken. Jeg husker et opmålerkursus, hvor vi fik personalets tilladelse til at lave kogesild i annekset, og det var en sjov oplevelse. Det er for mig et godt bevis på, at skolen viste os tillid.

Episoden med kogesild er blot et af mange gode minder fra mine mange besøg på Langsøhus. Og jeg er stolt og glad for, at vi i 3F fortsat driver en kursusejendom, der også i dag kan sikre, at nutidens unge tillidsvalgte får den rette ballast til at udvikle fremtidens faglige arbejde til gavn for medlemmerne og hele samfundet. ■

Jeg husker stadig første gang, jeg skulle holde tale for kammeraterne. Det var grænseoverskrivende, og jeg stod der med bævende hjerte og våde hænder.

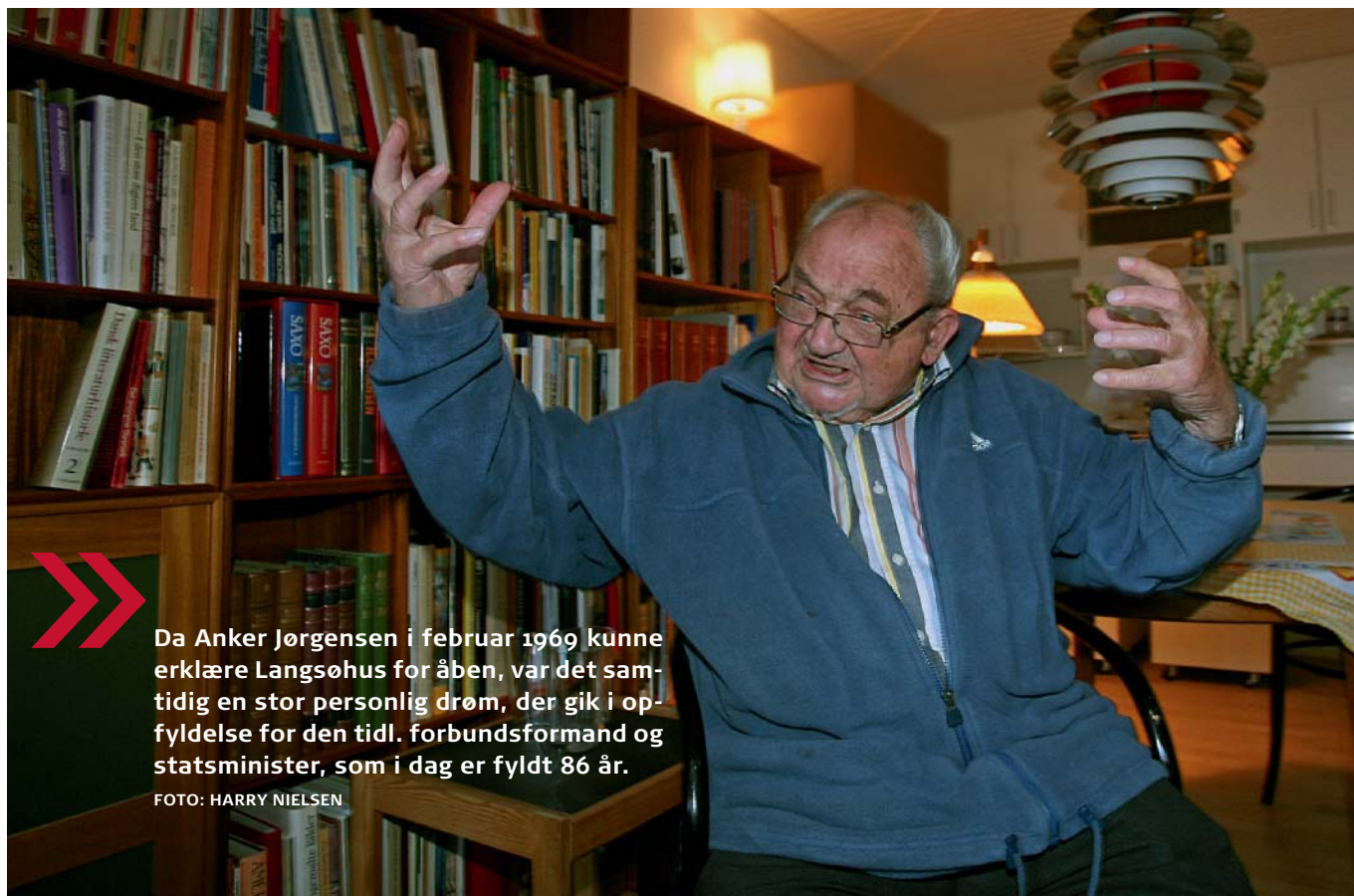

Drømmen gik i opfyldelse

**TIDLIGERE FORBUNDSFORMAND
& STATSMINISTER
ANKER JØRGENSEN**

Forbundsledelsen blev nedstemt, da Anker Jørgensen på en kongres fik gennemtruffet en kontingentforhøjelse på 10 øre for at spare sammen til en skole. – Vi skulle ikke stå tilbage for nogle af de store forbund, der havde deres egen skole. Arbejdsmændene skulle sgu have et center, der kunne uddanne medlemmerne til god kvalitet. Og jo før des bedre.

Da Anker Jørgensen i februar 1969 kunne erklære Langsøhus for åben, var det samtidig en stor personlig drøm, der gik i opfyldelse. I sin tid som formand for Lager og Handel i København stillede Anker Jørgensen forslag på en kongres om at hæve kontingentet med 10 øre, som skulle bruges til at spare op til et uddannelsescenter. Den daværende forbundsledelse og hovedbestyrelse var imod, men et flertal af de delegerede stemte for forslaget.

Da Anker Jørgensen i februar 1969 kunne erklære Langsøhus for åben, var det samtidig en stor personlig drøm, der gik i opfyldelse for den tidl. forbundsformand og statsminister, som i dag er fyldt 86 år.

FOTO: HARRY NIELSEN

– Og det er vist første gang i forbundets historie, at de delegerede stemte for en kontingentforhøjelse, erindrer Anker.

Anker Jørgensen havde ikke været forbundsformand i SiD i mere end et par måneder, før Aage Thomsen, som den gang var afdelingsformand i Silkeborg, ringede og sagde: – Du Anker, du taler jo altid så meget om, at vi skal have en skole. Nu har jeg fundet en til dig.

– Det var et hotelbyggeri, som var gået rabundus, og vi skulle selv bygge det færdigt, fortæller Anker, som omgående tog til Silkeborg for at se på byggeriet. Vi bad håndværkerne bygge det færdigt, men som en skole, og prisen var såmænd kun 8 millioner kroner. Og det bedste var jo, at vi havde pengene, takket være flere års opsparing.

Kunsten: Jeg har altid været meget kunstinteressert og mente, at kunsten skulle være en vigtig side af arbejderbevægelsen. Den skulle friske vores hoveder og bidrage til at bryde med vaneforestillinger. Kunst kan faktisk bruges til vågne op på og uden kunst mangler ånden, siger Anker Jørgensen.

Derfor var noget af det første han gjorde, at få fremstillet et meget smukt relief, der symboliserede de – den gang – fire grupper i forbundet. Reliefet hænger stadig i skolens foyer, og er fremstillet af billedhuggeren Helge Holmskov.

Langsøhus åbnede tre måneder efter at Anker Jørgensen var blevet forbundsformand og skolen levede fra starten helt op til forventningerne.

– En af skolens fornemmeste opgaver var, at medvirke til at medlemmerne fik øjnene op for perspektiverne og de større sammenhænge. Altså en bred folkelig forståelse præget af solidaritet. Solidariteten er under pres i dag. De fleste mennesker klarer tingene selv i dag, de har ikke brug for fællesskabet og det er også forklaringen på, at vi har en borgerlig regering, fastslår Anker Jørgensen.

Fællesskabet: Skolen var helt klart med til at fremme fællesskabsfølelsen og fungerede i mange år som katalysator for fællesskabet og placerede forbundet i centrum. SiD gik fra at være et egoistisk navlebeskuende forbund, til at blive en åndelig katalysator, der skabte en strøm af folk, som havde vilje til at skabe et bedre samfund, mener Anker Jørgensen.

Han mener ikke, at tiden er løbet fra skolen. Grundideen gælder stadig, for målsætningen er langtidsholdbar, som Anker udtrykker det.

– Hvis medlemmerne ikke kommer af sig selv, skal vi lokke med den kvalitet det er, at være en del af fællesskabet. Fagbevægelsen er jo i bund og grund udtryk for den bedste vilje, og det skal medlemmerne være bevidste om.

Oplysningsafdelingen: Da Langsøhus åbnede, voksede forbundets oplysningsafdeling støt og roligt, og John Mølgaard blev den første oplysningssekretær.

– John var besjælet af sit arbejde og udarbejdede detaljerede planer for skolens indhold og nye kurser. Man skal huske på, at vi jo ikke byggede denne skole blot for at imponere – det handlede ikke om åndelig vækkelse – men om at skabe en bevidsthed hos medlemmerne om deres eksistens og om fagbevægelsens betydning. Vi ville bidrage til at fremelske en større klassebevidsthed, og at man i fællesskabets ånd skal slås for dem, man selv er en del af. Og så skulle medlemmerne lære at forstå, hvordan samfundet hænger sammen, så de kunne bidrage til at skabe et bedre samfund.

– Svagheden i den målsætning er måske, at det bliver lidt for abstrakt for nogen. Men det er nu sundt med nogle krusninger oppe i hovedet, hvis der skal ske forandringer, siger den nu 86-årige Anker Jørgensen. ■

Langsøhus – et åndehul for viden, begejstring og sammenhold

**NÆSTFORMAND
JANE KORCZAK**

**"Tillidsrepræsentanterne er fagbevægelsens vigtigste led!"
Sådan siger vi ofte til kongresser, i festtaler og skåltaler.
Det er ikke bare tomme ord, vi mener det!**

Men vi er ikke altid lige gode til at sætte handling bag ordene og til at lade tillidsrepræsentanterne vide, at vi mener det. Derfor er der ekstra grund til at hylde Langsøhus. For her er mange tillidsrepræsentanter blevet klogere, stærkere og gladere. Her har vi fået indsigt og viden og ikke mindst venner og kampefæller.

Krævende opgaver

En tillidsrepræsentant har i dag mange flere funktioner end tidligere. Ofte er der stor konkurrence fra virksomhedens HR-funktion, der iklæder sine effektivitetsfremmende foranstaltninger fine ord som coaching, medarbejderpleje, stress-kurser og meget andet.

At skulle matche HR-funktionen er ikke let. Det kræver mod, indsigt og styrke. Og det kan tillidsrepræsentanterne få på Langsøhus. Her kan man i smukke og velfungerende rammer reflektere, slappe af, blive klogere, få input til hjerne og mave, afklare holdninger, få nye erkendelser, læse, diskutere og tage en tur i fitnessrummet.

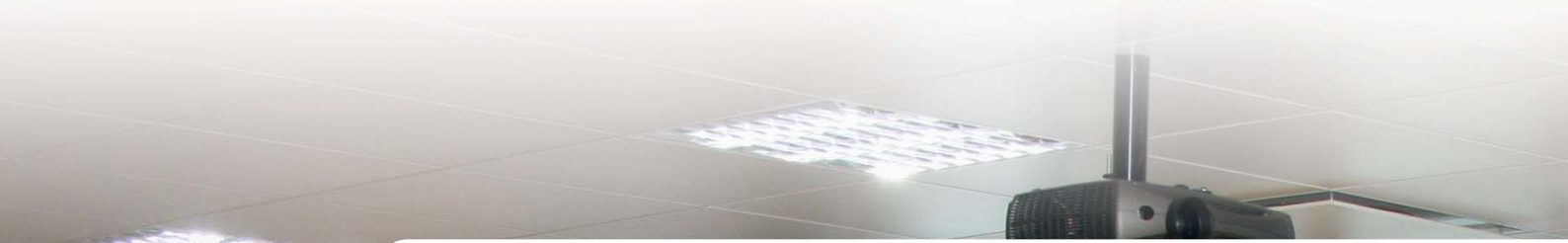
Tak for indsatsen

Langsøhus ER 3F. Og der er brug for holdningsdannende mødesteder som Langsøhus, hvor holdninger brydes og politiske tanker gror.

Langsøhus gøder fagbevægelsens arbejde ved at sprede viden, begejstring og sammenhold blandt 3F's tillidsvalgte. Det har Langsøhus gjort i mange år. Og det vil Langsøhus gøre i mange år fremover.

Derfor vil jeg ønske hjertelig tillykke med fødselsdagen. Tak for indsatsen og god arbejdslyst i fremtiden! ■

UNDERVISNING

Her føler jeg mig hjemme

KURSIKST
MARIANNE ANDERSEN

For Marianne Andersen, faglig sekretær i 3F i Silkeborg, har Langsøhus en helt særlig betydning, fordi hun er født og opvokset i området og elsker naturen.

– Det bedste ved Langsøhus er, at historien er i højsædet. Som kursist her bliver man dagligt mindet om fagbevægelsens baggrund og målsætning, og jeg kunne slet ikke forestille mig denne skole uden morgensang og røde faner.

Marianne Andersen er faglig sekretær i 3F i Silkeborg og har gennemgået hele grunduddannelsen på Langsøhus, plus så mange andre kurser både her og på Smålandshavet.

– Men Langsøhus betyder noget specielt for mig, fordi jeg er født og opvokset i området og føler mig hjemme, når jeg kommer. Rammerne er meget smukke, personalet er meget hjælpsomme, og så er det altså en hel særlig oplevelse, at tage en tidlig løbetur rundt om søen, når man er på kursus. Det er en god måde at starte dagen på. Jeg opfatter Langsøhus som min skole og føler mig altid hjemme, når jeg er her.

Marianne Andersen lod sig vælge til tillidsrepræsentant for ca. 10 år siden, fordi hun selv blev groft udnyttet på sin daværende arbejdsplads. – Jeg besluttede, at gå ind i fagligt arbejde for at kunne hjælpe andre, der kunne komme i samme situation, og uddannelsen her på skolen har givet mig en utrolig ballast til at kunne takle de ofte vanskelige problemer, man møder til dagligt. At være tillidsrepræsentant handler jo ikke kun om at løse faglige sager; medlemmerne kræver hjælp til en bred vifte af problemer som f.eks. mobning, chikane og helt personlige problemer. Og derfor har man en forpligtelse til at uddanne sig og tage alle de relevante kurser, der tilbydes.

Langsøhus har en særlig betydning for mig, fordi jeg er født og opvokset i området og føler mig hjemme, når jeg kommer, siger Marianne Andersen, som har gennemgået hele TR-grunduddannelsen på skolen.

For Marianne, og for mange af hendes medkursister, er det helt afgørende at få familiens opbakning, da fritiden ofte må inddrages til det faglige arbejde, og fordi man er så meget hjemmefra. – Men hvis det er på plads og organiseret til alles tilfredshed, så er det jo herligt, at man her slipper for alle de hjemlige pligter og kan hellige sig undervisningen. Der skal dog også

tages hensyn til familielivet, ellers hænger det jo ikke sammen, og jeg synes, der er sket et holdningsskift i den retning, efter vi er blevet til 3F. Mandehørmene er væk, konstaterer Marianne Andersen.

Hun har et enkelt hjertesuk: – Det ville være super, hvis skolen også kunne tilbyde børnepasning. Der er altså også mænd, der enten er enlige fædre eller har brug for at skulle passe mindre børn, mens de uddanner sig. ■

Knytter mange netværk

– Det vigtigste at få med herfra er sammenholdet, siger Steen Trampedach, som til daglig er tillidsrepræsentant for 19 chauffører og far til tre.

**KURSIST
STEEN TRAMPEDACH**

Steen Trampedach glæder sig til at komme tilbage på arbejdspladsen i Nørresundby og bruge noget af det, han har lært på det netop afsluttede G5 kursus på Langsøhus. Han er til daglig tillidsrepræsentant for 19 chauffører i firmaet DSV Road og var tidligere selvstændig vognmand. Desuden er han far til tre, hvoraf de to er tvillingedrenge på fire år. Et job der kræver både energi og stor tålmodighed. Derfor tillader han sig at nyde opholdene på Langsøhus, fordi han får ro til at koncentrere sig og samtidig kan slappe lidt af.

– Jeg har taget hele grunduddannelsen på et år, som forbundet anbefaler, så jeg har været meget hjemmefra. Nu ser jeg frem til at skulle afprøve den viden, jeg har fået med fra skolen i praksis. Før famlede jeg lidt rundt i begreberne, men nu føler jeg mig godt klædt på. Meget af stoffet kan måske virke lidt tungt, bl.a. at fatte dybden i den danske grundlov, men det er utroligt vigtigt at have forudsætningerne i orden for at kunne forstå de politiske sammenhænge, siger Steen.

– Jeg kunne slet ikke have undværet disse skoleophold. Selv om jeg har en studentereksamen, så er der en masse værktøjer, man kun kan få af folk, der selv har prøvet at stå i situationen. Og sådan er det jo her på skolen. Man knytter mange netværk med ligesindede, som man er sammen med i næsten 24 timer i døgnet. Og noget af det vigtigste at få med er sammenholdet, erkendelsen af at man ikke står alene og ikke mindst at få prøvet sig selv af.

Steen Trampedach er faktisk vældig glad for, at der ikke er installeret TV på værelserne. – Det tvinger os til at være sammen og tale med hinanden.

– Jeg kommer selv fra en arbejderfamilie. Begge mine forældre var ufaglærte, og jeg må erkende, at det kan være svært at bryde den sociale arv. Derfor anser jeg det også for en vigtig opgave at sørge for, at mine kolleger kommer igennem en kompetenceafklaring, så de kan få papir på det de kan og måske komme i gang som voksenlærlinge.

– Mange af de projekter jeg nu skal hjem og realisere, havde jeg haft svært ved at overskue, hvis jeg ikke havde fået en masse viden om forhandlingsteknik og kommunikation. Det kan jeg takke skolen for, konstaterer Steen. ■

Steen Trampedach har taget hele grunduddannelsen på et år, som forbundet anbefaler. Det betyder at han har været meget hjemmefra, hvor han har en datter på 10 år og tvillingedrenge på 4 år.

Vi er i samme båd

**UNDERVISER
JETTE HEDEGAARD**

Det specielle ved Langsøhus er, at historien er så synlig, siger Jette Hedegaard, én af 3F's ni faste undervisere.

– Man kan fornemme stemningen ligeså snart, man træder ind ad døren, og man føler sig altid velkommen. Personalet vil os gerne, uanset, hvor besværlige vi er.

Jette Hedegaard er en af 3F's ni faste undervisere, som bruger en meget stor del af deres liv med at undervise tillidsrepræsentanter. Og det indebærer mange og lange ophold på Langsøhus.

Selv startede Jette som tillidsrepræsentant i rengøringsbranchen. På et tidspunkt mente hun, at hun havde nået det, hun ville, og brændte efter at blive underviser. Som sagt så gjort. I 2000 blev Jette fastansat efter at have været freelance underviser i KAD i en årrække. I dag er det en livsstil, som hun meget nødig vil undvære.

– Når man for første gang står overfor en ung nyvalgt tillidsrepræsentant, indser man, hvor stor en udfordring det er, at være med til at udvikle hans eller hendes politiske bevidsthed – uanset partipolitisk tilhørsforhold. Altså indprente dem bevidstheden om at kunne gøre en forskel for andre og for fremtiden, og lære at stille krav på vegne af fællesskabet, forklarer Jette Hedegaard.

– Emnerne for kurserne bliver besluttet centralt i forbundet, men det er os undervisere, der udvikler indholdet gennem vores pædagogik. Vi bruger i høj grad skolen som et udviklingsmiljø, og her er et fint samspil mellem miljø og pædagogik. F.eks. er lokalerne placeret i et cirkel, og det betyder, at folk stimler sammen i det fælles rum, når der er pause, og støder ind i andre. Og det kendetegner hele skolen, at fællesskabstanken er så vigtig. Ingen kan gemme sig, og hierarkier er der ingen af. Vi er alle i samme båd, understreger Jette.

– Solidaritetsfølelsen udvikles via eksempler fra det virkelige liv. Alle handlinger har en konsekvens. Hvis man kan lave en god overenskomst, får det enorm betydning for andre.

Der er sket meget på Langsøhus, siden Jette kom for første gang. – Det var i 1986, hvor man sad i kælderen og diskuterede til langt ud på natten, eller man spillede billard. I dag har skolen et fitnessrum, og der bliver i det hele taget lagt vægt på at kursisterne kan flytte sig. Rammerne spiller en kæmpe stor rolle, og de er tip top her, mener Jette Hedegaard. ■

– Vi bruger i høj grad skolen som et udviklingsmiljø og her er et fint samspil mellem miljø og pædagogik, forklarer Jette Hedegaard, som er en af skolens ni faste undervisere.

- Ny "viden" (perspektiv)
at se/tænke demokrati
andenledes?
- Andet ha i går.

Her trådte jeg mine »barnesko«

UNDERVISER
PER LEHMANN

Per Lehmann har været fast underviser på Langsøhus i mere end 20 år og betragter nærmest skolen som sit andet hjem.

Den tidligere tillidsrepræsentant i Jernindustrien, Per Lehmann, har et meget personligt forhold til Langsøhus. Som han selv udtrykker det, som var det her, han trådte sine "barnesko". Han var på sit første kursus på skolen helt tilbage i 1979 og startede med at undervise fire år senere. Per blev fast underviser i SiD i 1990 og har i dag arbejdsret som speciale. Privat bor han i Glostrup, men det er ikke meget familien ser til ham. Udover at undervise på Langsøhus, bliver han også af og til sendt ud af landet for at undervise udenlandske kolleger i projekter, som er finansieret af Demokratifonden.

Men det gør nu ikke så meget, for Per Lehmann elsker sit job, og han føler sig hjemme på Langsøhus.

At der er en helt speciel fællesskabsfølelse på skolen, illustrerer han med historien om den gang vandtilførslen til et nyt fjernvarmeværk brød sammen og hele skolen på kort tid stod under vand. – Det var sgu flot at opleve, hvordan alle hjalp til med at redde skolens værdier. Ingen var for god til at give en hånd med, og det var en fantastisk oplevelse, husker Per.

– Der er meget stor forskel på den folkeskole, som de fleste erindrer og var lidt trætte af, og så den måde, der undervises på her. For mig er det vigtigt at signalere, at det er OK, at man opfører sig, som man vil. Kursisterne behøver f.eks. ikke nødvendigvis at sidde på en stol i en hel time. Det er helt i orden, at man placerer sig i en vindueskarm, hvis det føles mere bekvemt, siger Per.

Udover at fylde formel viden på kursisterne, opfatter han det også som en fornem opgave at bibringe dem den fællesskabsånd, som hele fagbevægelsen bygger på. Det er fællesskabet, der skal løfte de store udfordringer, som vi f.eks. så ved den store demonstration på Christiansborg for et par år siden, som var et skoleeksempel på, hvor langt vi kan komme, når vi står sammen.

– Som underviser er noget af det første man opdager, at man ikke bare er en kunde. Vi føler også et skæbnefællesskab med personalet. Skolen har f.eks. en bibliotekar, som ikke går af vejen for at hjælpe til med praktiske opgaver, hvis der mangler en hånd. Og det oplever man ikke mange steder.

Per Lehmann blev fast underviser i SiD i 1990 og har arbejdsret som speciale. Privat bor han i Glostrup, men det er nu ikke meget familien ser til ham. Udover at undervise på Langsøhus deltager han også i uddannelsesprojekter i udlandet gennem Demokratifonden

- Det er en stor udfordring at undervise voksne og opleve, hvordan kursisterne bliver klogere og får sat tingene i perspektiv. I det hele taget at opleve, hvordan vi inspirerer hinanden. Det sværeste ved voksenundervisning er nok, at "aflære", fortæller Per. Og det vil sige, at få nedbrudt de gamle vaneforestillinger og fordomme. I mange år har folk måske gået rundt med en anden forestilling om begreberne, og den kan være svær at ændre på i løbet af 8 dage. Jeg beder kursisterne bevise deres påstande, og det har vist sig at være et meget effektivt redskab, siger Per Lehmann. ■

Uddannelse på Langsøhus

Da jeg startede i SiDs' oplysningsafdeling i år 1999, fik jeg som den nyankomne, ansvar for IT området. Ikke fordi jeg havde særlig forstand på det, men jeg kastede mig alligevel over opgaven for et brændende ønske og behov pressede sig på. Vores tillidsvalgte på arbejdspladserne blev mange steder mødt med større og større krav om brug af EDB (som vi kaldte det den gang), og forbundet ville også gerne kunne nå de tillidsvalgte med informationer på en hurtig og nem måde. Derfor blev der udarbejdet strategier for opbygning af hjemmesider, og forbundets tillidsvalgte skulle til at lære brugen af computer.

SiD's oplysningsudvalg drøftede i flere omgange, hvordan vi skulle løfte denne opgave, og det blev besluttet, at alle deltagere på forbundets G1-G2 kurser skulle introduceres i brugen af computere. Skolernes forstandere sad med i oplysningsudvalget og deltog naturligvis i diskussionerne. Jan Johansen, Langsøhus, så mulighederne i den nye IT strategi og foreslog at udviklingen af hele programmet i intro til IT, skulle foregå på Langsøhus, tæt på kursister og undervisere.

Herefter var der en proces med at få bevilliget nye Pc'er til skolerne, og på Langsøhus blev der indrettet et fuldt udstyret udviklingsværksted. Her skulle udvikling af nye kursusmanualer og materialer foregå, og vi var nogle der troede, at inden for få år ville e-læring fylde væsentligt i vores undervisning, men så hurtigt gik det dog ikke.

Undervisere med lyst og interesse for arbejdet med e-læring udarbejdede en manual, som alle undervisere på G1+G2 Transport skulle følge.

Så gik det slag i slag, og i dag er pc'er et helt almindeligt integreret redskab til vidensøgning m.m., og nu er det sjældent, at der kommer en kursist, som ikke har pc-kendskab. På mange kurser er der nu elektronisk kursusevaluering.

Gennem de efterhånden 10 år, jeg er kommet på Langsøhus, har skolen og alle skolens ansatte altid glødet af lyst til at skabe og give de bedste rammer for vores kurser. Og ingen kursusstart uden velkomst ved forstanderen. Langsøhus har altid gjort meget ud af morgensangen, der krydres der med små aktuelle politiske og faglige historier, samtidig med at vores sangskat luftes.

I dag har 3F's 2 forbundsskoler, Smålandshavet og Langsøhus, udviklingsfora sammensat af repræsentanter fra: Servicecentret for Afdelinger og Tillidsvalgte, undervisere og afdelingsrepræsentanter. Jeg deltager med stor fornøjelse i dette arbejde og glæder mig over at iagttage skolens evne til at tilpasse sig tiden trend uden at give køb på værdier og holdninger. ■

**KONSULENT OG
FHV. OPLYSNINGSSEKRETÆR
GUNDA RØJKJÆR**

Et spørgsmål har ofte været diskuteret på Langsøhus. Hvad sker der, hvis alle værelser får eget TV, og i hvor høj grad vil det gå ud over fællesskabet?

KUNSTEN

Arrangementer

Ud over den daglige undervisning arrangeres der forskellige faglige, politiske, internationale og kulturelle tilbud på Langsøhus.

Dialogmøder, hvor en repræsentant fra forbundsledelsen mødes med skolens kursister og orienterer om den aktuelle situation, og giver et bud på den fremtidige faglige og politiske udvikling. Derefter er der diskussion, og da kursisterne har forberedt spørgsmål, kommer der en god og livlig debat, og kursister og forbundets beslutningstagere kommer i øjenhøjde med hinanden. Samme tanke ligger også bag, når gruppeformændene besøger kursisterne på Grundkursus 1-2.

I gennem årene er der afholdt mange politiske møder på Langsøhus; i særdeleshed under valgkampene, hvor kursisterne har mødt har politikere, enten på Langsøhus eller ved at vi har arrangeret ture til forskellige valgmøder, bl.a. i Silkeborg og Århus. På vores pensionist- og efterlønskurser har der ofte været besøg af folketingsmedlemmer, der har orienteret om ældreområdet.

Socialdemokratisk topmøde
på Langsøhus 1971

Mellemamerika
konferencen i 1988

Mange af vore faglige og politiske aktiviteter opstår ud fra en aktuel situation, det kan være alt, lige fra indsamlinger til kollegaer der er ude i en arbejdskamp for indgåelse af overenskomst, til en protest mod loven om dagpenge, eller en bustur for at støtte beboere i Nørresundby i kampen mod Naziborgen.

Ofte er det i forbindelse med morgensangen, at disse aktiviteter bliver sat i værk.

Det internationale område har budt på mange spændende møder med danske og udenlandske oplægsholdere, der alle har haft det til fælles, at de har villet være med til at forandre vilkårene eller har brændt for solidaritetsprojekter.

Én meget spændende person, der flere gange har besøgt Silkeborg og Langsøhus, er Tian Chua, fagforeningsaktivist og leder af LRC (Labour Resource Center) i Malaysia, der pga. sin kamp for arbejderrettigheder har været fængslet flere gange. Sidste fængselsophold varede 2 år uden han kom for en dommer, og mange af vores kursister var med til at bombardere landets indenrigsminister med postkort, for at få løsladt Tian. Ved parlamentsvalget i 2008 lykkedes det for ham, at blive valgt til parlamentet i Malaysia, så nu har Tian & LRC større muligheder for at bedre vilkårene for fagforeninger og menneskerettighedsorganisationer i Malaysia. Mange af vore internationale arrangementer bliver lavet i samarbejde med AIF Silkeborg, der er en meget aktiv lokal afdeling.

Kursister, der har deltaget i de internationale studierejser, har haft mulighed for at vise lysbilleder/powerpoint og fortælle om den faglige og politiske situation i de lande, de har besøgt.

Det største og mest kendte internationale arrangement på Langsøhus var Mellemamerika konferencen i 1988. Her var samlet faglige og politiske ledere fra hele Mellemamerika og Danmark, og konferencen blev også startskuddet til mange solidaritetsprojekter, både i SID-, LO- & Danida-regi i Mellemamerika.»

Tian Chua

Scharnbergfondens prisuddeling

Totalteater på Langsøhus

» Langsøhus har mange gange været vært for Scharnbergfondens årlige prisuddeling, hvor kursisterne har kunnet høre oplæggene fra de mange spændende prismodtagere. Scharnbergfonden blev indstiftet efter arbejderdigteren Carl Scharnbergs alt for tidlige død i 1995. Carl Scharnberg havde en stærk tilknytning til Langsøhus, hvor han både fungerede som underviser og som meget brugt foredragsholder, hvor han gennem 20 år fik tændt mange nye tillidsrepræsentanters lys og interesse for det faglige og politiske arbejde.

Carl Scharnberg tog også rundt i landet sammen med Langsøhus' tidligere pianist, Karl Erik Laursen, og lavede mange Langsøhus-aftener i lokalafdelingerne, med Carls digte & sange og Karl Eriks musik.

Som afslutning på ugekurserne afholder vi som regel et torsdagsarrangement, hvor vi får besøg af forskellige kunstnere, foredragsholdere, skuespillere, visesangere, musikere m.m.

Skal vi fremhæve nogle, som har været hyppige gæster gennem årene et det: Helge Engelbrecht & Tommy Rasmussen (Neighbours), violinisten Anker Buch, sangerinden Dana LaCroix, naturvejlederen Jørgen Mortensen, filosofen John Engelbrecht – og går vi længere tilbage er det bl.a. sangerne Allan Olsen og "Lille Palle". Arrangementerne har givet kursisterne nogle gode kulturelle oplevelser.

I sommerhalvåret har vi et fast program til vore torsdagsarrangementer, nemlig en sejltur på Silkeborgsøerne, med mad, musik og fællessang om bord. Det er hyggelige aftener, hvor man kommer tæt på den fantastiske natur, der er omkring Silkeborg. De fleste ture bliver sejlet på det gode gamle skib Hejren, som også har jubilæum i år, da det er 100 år siden hun blev bygget. ■

Gruppeformanden møder grundkursister

Helge Engelbrecht & Tommy Rasmussen underholder

Sommerens sejlture på Silkeborgsøerne

Skal vores uddannelser lykkes, kræver det, at fagbevægelsens tillidsvalgte kender og kan bruge nettet og bibliotekerne.

Brug Biblioteket og Nettet

Med en placering lige ved foredragssalen, tæt ved skolens 16 grupperum og Kopirummet oplever jeg, at biblioteket har en ideel placering som et synligt aktiv på Langsøhus. Dets centrale beliggenhed gør det nemt at komme i øjenhøjde med skolens kursister og undervisere. Og biblioteket bliver flittigt brugt, ikke kun i dagtimerne, men også om aftenen og i weekenderne; for her er døgnåbent.

Som bibliotekar er min hovedopgave naturligvis at servicere kursister og undervisere, så de kan finde nyttig information og litteratur, både på bibliotek og internet. Da de fleste kursister kun opholder sig på Langsøhus kortvarigt, skal deres behov gerne indfris "her og nu". Derfor har skolen en meget stor og bred samling, med bl.a. 12.000 skøn- og faglitterære bøger og 500 dvd'er og videoer.

Mange kursister efterspørger også materiale, ikke mindst pjecer, til at tage med hjem efter et ophold. Vi har derfor flere hundrede forskellige pjecer, bl.a. fra 3F, FIU, LO og CO-Industri, som de tillidsvalgte frit kan tage fra hyldeerne.

Når underviserne kommer til skolen benytter de ofte lejligheden til at få "tanket litteratur op". Biblioteket udlåner derfor bøger og dvd'er til både tillidsfolk, undervisere, og 3F-ansatte fra Forbundshuset, regionerne og lokalafdelingerne.

I mine snart 11 år som bibliotekar på Langsøhus har jeg haft et godt samspil med både kursister og undervisere. Jeg prøver at give dem, både "det de be'r om", men også "det de ikke har bedt om", altså forsøge at være på forkant med deres ønsker og ideer. Og hvad enten jeg rammer plet eller ej, er det er tit en god indgangsvinkel til frugtbare diskussioner.

Jeg trives rigtig godt med Langsøhus' dynamik, hvor de nye kursister og nye undervisere, hver uge bringer nye indfaldsvinkler og nye arbejdsopgaver til biblioteket. Og har vi en sjældnen gang en stille uge?. Ja, så er det tid til at få ryddet op, få bestilt nye bøger og få kasseret forældede bøger.

Langsøhus har altid haft et bibliotek, og siden 1978 har skolen haft sin egen bibliotekar. Ideen har hele tiden været, at kursisterne skulle gøres fortrolige med biblioteksbrug. Som Harald Børsting udtalte i 1988: "Skal BFU lykkes, kræver det, at fagbevægelsens medlemmer kender og kan bruge folkebibliotekerne".

Siden da har nettet revolutioneret vidensøgningen. Men der er stadigvæk en stor pædagogisk opgave i, at få fortalt vores kursister, at al information ikke findes på nettet, og at informationen på nettet ikke nødvendigvis er hverken fyldestgørende, pædagogisk bearbejdet, opdateret, relevant eller troværdig.

Mange værker bliver nu opdateret på nettet, og det har naturligvis betydet nye arbejdsopgaver, f.eks. udarbejdelse af passwordlister, udarbejdelse af links- og litteraturlister, daglig vedligeholdelse af nyheder på skolens Infoboard og vidensdeling med fagbevægelsens øvrige bibliotekarer på Facebook. ■

**BIBLIOTEKAR
JØRGEN HEDEGAARD
KRISTENSEN**

Morgensang på Langsøhus

Observationer fra en klaverbænk

PIANIST
JENS CHRISTIAN

Som pianist har jeg svært ved at forestille mig Langsøhus uden den daglige morgensang, for morgensangen har været en klippefast og ubrudt tradition siden starten for 40 år siden. Det er sjældent, at en aflysning kommer på tale.

Det er ikke kun på Langsøhus, at sangtraditionen lever. Op igennem tiden har det været kendetegnende for fagbevægelsen, at man har brugt sangen til at ytre sig, til at skabe fællesskabsfølelse og kampgejst, til at markere, at man deler nogle værdier, som man kan være stolt af. Sangen er en vigtig kulturbærer.

Derfor er det også en selvfølge, at der findes en arbejdersangbog, og at man på fagbevægelsens kursusejendomme bruger sangene i det daglige.

På Langsøhus er morgensangen ganske enkelt en del af undervisningen. For en tillydsmand er det en vigtig kvalifikation at kunne stå frem foran en flok af tilhørere og fremlægge det, man nu har på hjerte. Det er der så mulighed for at afprøve eller øve sig i under knap så pressede omstændigheder, for hvert hold får tildelt en dag, hvor morgensangen er de heldige udvalgte ansvar.

Det er nu ikke alle, der føler sig som heldige udvalgte, når de sidder der. Det er ofte, at nogle papirark bliver sært levende i den talendes hænder. Andre "optrædende" nyder tydeligvis at være i centrum og vil nødigt stoppe igen.

Uanset hvad, så gør langt de fleste det rigtig godt og formår at møde op med noget velforberedt og gennemtænkt, væsentligt, tankevækkende, personligt, det være sig

"Før og efter morgensangen spiller jeg et lille stykke musik, ofte en lille musikalsk kommentar til dagens røde tråd eller til aktuelle begivenheder".

seriøst eller sjovt. Jeg har hørt mange gode historier, digte, politiske proklamationer, synspunkter, oplevelser og erfaringer fra min plads ved flygelet.

Netop fordi det er lagt ud til de enkelte hold suverænt at afgøre, hvad morgens seance skal indeholde, er min rolle som pianist klart defineret og helt enkel: Jeg er der for musikalsk at støtte og loyalt bakke op om det, holdet vil have den dag. Jeg blander mig kun i planen, når jeg bliver bedt om det.

På Langsøhus har vi dog "Ugens Uundgåelige", en sang som forstanderen eller jeg udpeger til daglig afsyngelse, så man kan få lært en af de nye sange eller få genopfrisket en af de go'e gamle, som synges lidt for sjældent. Holdet kan selvfølgelig "overrule" os og gøre det tit, fordi de har deres egen dagsorden.

Det er fuldstændig OK. Det er dog lidt ærgerligt, hvis vi i en uge kun får brugt de 20-30 mest sunge sange. Sangbogen har sine hits, men der er mange flere sange, som fortjener at blive sunget. Hits'ene skifter lidt med tiden og moden.

I mine snart 13 år bag flygelet ser det overordnet ud til, at de gamle arbejder sange bliver trængt lidt i baggrunden af nyere viser eller pop. Der er ikke noget mærkeligt i, at valget af sange har forbindelse til udviklingen i samfundet og i fagbevægelsen. Vi synger stadig om sultens slavehær, men de flestes hverdag udgør unægtelig en helt anden verden.

Én ting står dog fast: "Når jeg ser et rødt flag smælde" er stadig hittet over alle hits, arbejderbevægelsens ægte uundgåelige. Det er en meget sjælden uge, jeg ikke får spillet den, og sådan er det også godt og rigtigt. ■

Pedelarbejde

– både indendørs og udendørs

PEDELLERNE

Når Forstanderen, mandag morgen året rundt, holder sin "åbningstale" for de nyankomne kursister, har det flere årsager. Først og fremmest er det en pæn velkomst til vores gæster, hvor der fortælles lidt fra skolens historie, og hvor der informeres om alle de praktiske ting, der kan være hensigtsmæssigt at vide, når man er gæst hos os. Så er der en præsentation af hele TAP-personalet, og her kigger vi lidt nærmere på fire af dem: Jan Almosetoft, husets tekniker, og de "praktiske" pedeller: Aage Rasmussen, Jan Aas Christensen og Allan Larsen.

Vi starter med teknikken, og uden at det skal blive en kedelig gennemgang af alt vores teknik, kan vi jo roligt konstatere, at området helt klart er det der har gennemgået den største udvikling i skolens levetid. Der er langt fra skrivemaskine og duplikator, til de IT-systemer, print- og kopimuligheder der findes i dag. Jan Almosetoft har hænderne fulde med at holde diverse net-systemer toptunede, så vores kursister kan have fuldt udbytte af mulighederne døgnet rundt. Samtidig kræver tiden jo, at alt skal kunne fungere trådløst, og undervisergruppens krav til teknik i undervisningen har jo også ændret sig dramatisk, så der er mange kunder på Jans kontor, hvor han "næsten" altid kan finde det, man skal bruge. Derudover hører nyt software, skolens hjemmeside, opgradering af hardware, lys, lyd og billeder også til Jans arbejdsopgaver, han indkøber alle vore kontorartikler, og så er han husets ukronede "Kanonfotograf", der bl.a. foreviger kursisterne på alle skolens grundkurser.

De øvrige pedeller er selvfølgelig også nødt til at have et vist kendskab til al skolens teknik, da de ofte står alene med ansvaret i weekender og på andre tidspunkter, hvor der ikke er en tekniker til stede. Weekenderne er specielle på den måde, at den vagthavende pedel er eneansvarlig for at alting fungerer, og det er ham der har kontakten til kunderne, og ham der må forsøge at klare alle de ønsker, der måtte være omkring lokaler, teknik, drikkevarer og skabe kontakten til køkkenet, hvis noget skal ændres omkring måltiderne. Hverdagen er knap så uforudsigelig, og så alligevel, ingen dage er ens på en kursusejendom

Men for at nævne nogle af de daglige rutiner, vil det være naturligt at starte med de små ti tønder land som Langsøhus ligger på; en stor del af dem er lagt ud som haveanlæg, til stor glæde for vore kursister, som både har noget smukt at se på og noget rart at færdes i, når vejret tillader det. Hele dette store område med søer, skov, bassiner, terrasser, P-pladser, vandløb, hække og ikke mindst masser af græs, passer vi selv, så det bliver det til rigtig mange timer i "haven" året rundt. Vi har vor egen maskinpark, og om sommeren kører der en mand på plænerne mindst to hele dage om ugen; der skal beskæres og holdes rent overalt, ryddes sne om vinteren, vedligeholdes havemøbler, rengøres bassiner, oprensnes vandløb. Ja, der er altid noget at lave i så stort et haveanlæg som vores. »

Ingen dage er ens på en kursusejendom

Ja, der er altid noget at lave i så stort et haveanlæg som vores.

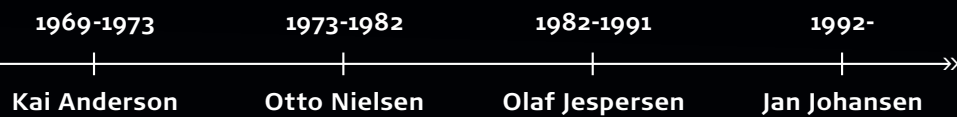
» Inden døre klarer pedellerne stort set alle praktiske opgaver: Kursusmaterialer af enhver art, klargøring af kursuslokaler, affaldshåndtering, "møbelhåndtering", sørge for indkøb og opfyldning af øl og vand til vore kursister, reparation og vedligehold af værelser og øvrige lokaler, varme/ventilation, kontakt til vore håndværkere, lappe cykler, køre byture og alt det andet som opstår hver eneste dag, og som gør Langsøhus til en fantastisk afvekslende arbejdsplads.

Kikker vi kort på personerne i pedelgruppen, så består den af stedets "Grand Old Man" Aage Rasmussen, kendt og elsket for sine 25 år som Pedel på Langsøhus, og hvis man tæller de år med, han gik i huset som tømrersvend, er han jo næsten gået hen og blevet en del af inventaret. Så har vi Jan Aas, der bor på Skolens område, og som derfor selvfølgelig ofte har tilkaldetjansen, det har dog ikke afskrækket ham, for han har foreløbig boet der i nitten år. Sidste mand er Allan Larsen, der er næsten ny på "gården", han kører nemlig kun på sit tredje år, men han viser gode takter.

Det kan godt være, der er travlt ind imellem, men vi bestræber os på altid at have tid til den enkelte kursist, og skulle vi glemme det en gang imellem, så sig det til os, for så passer vi ikke vores arbejde ordentligt. ■

Forstandere på Langsøhus

HK personalet på Langsøhus

På skolens kontor sidder vi 2 blæksprutter: Gitte og Marianne.

I receptionen er vi de første vores kursister møder, når de ankommer til skolen. Vores opgaver er, at vise vores gæster tilrette, samt give de vigtigste informationer før kursusstart. Mange kursister er gengangere, og kender proceduren ... så her er det et smil og et "Hej igen" samt en lille snak.

Til skolens underviserere har vi et helt specielt forhold, da det er hos os de henvender sig hvis de har specielle ønsker som booking af foredragssalen, grupperum, telefoner m.m. Tit lægger vi også blot øre til en lille hyggesnak.

Receptionen er tillige bindeled mellem kursister/underviser – køkken/rengøring og pedellerne. Hvis der er specielle ønsker til mad, ønsket om en ekstra hovedpude, en sprungen pære osv, henvender kursisterne sig her hos os.

Skolens "kiosk" er også os, så vi sælger aviser & blade samt vin på kontoret. Desuden klarer vi også opfyldningen af slik- og cigaretautomaterne,

Marianne har som hovedområde ansvaret for skolens booking, dvs. håndtering af FIU-kurserne, samt udlejning af skolens faciliteter til: Forbundet, A-Kassen, grupperne, landsklubberne, regionskontorerne, lokalafdelingerne samt kunder helt udenfor "familien". Al booking styres i skolens Spectrasystem, som håndterer værelsestildelingen, forplejningen, belægningsstatistikker m.m., og som er integreret med FIUSYS.

Endvidere er Marianne sekretær for Forstanderen.

Gitte er ansat som bogholder og står med det fulde ansvar for skolens løn- og finansbogholderi, samt styring af debitor- og kreditoropfølgningen. Bogholderiet er gået fra kuglepen og kolonnebøger, hvor bogføringen skete i Forbundshuset, til at have ansvaret for selve bogføringen i løn- og bogføringsprogrammet Navision. I de senere år er skolen blevet ansvarlig for budgetlægning samt budgetopfølgning, som Gitte udarbejder i samarbejde med Forstanderen. Regnskabsmæssigt og årsafslutningsmæssigt står skolen mere selvstændig i det store koncernregnskab, hvilket betyder mere ansvar i det daglige arbejde, men også et meget mere interessant og spændende job.

En anden opgave er indkøb af alle kioskvarer samt optælling/lagerstyring af vin-, spiritus- og cigaret-lager som er en integreret del af månedsafslutningen.

Gitte har endvidere ansvar for ansættelseskontrakter, og vil i den sammenhæng tage fat på opgaven med udarbejdelse af en personalehåndbog.

Vores arbejde i receptionen er dejligt afvekslende og her er to dage sjældent er ens; vi har utrolig mange forskellige opgaver, som kan spænde lige fra hjælp til bestilling af togbilletter, salg af Karat-smykker og 3F-logovarer samt uddeling af Silkeborg-kort og kort over løberuter. ■

BLÆKSPRUTTERNE

Køkken & Rengøring: A-Å

KØKKENCHEF
ANNA K. NIELSEN

ALLE samarbejder på tværs af faggrupper. 25 medarbejdere i alt.

BAGNING Vi har et lækkert og varieret udbud af hjemmelavede brød & kager.

CHAMPAGNE og et udvalg af gode vine, kan købes til rimelige priser.

DESSERTER Lækre hjemmelavede findes på menuen & på frokostbuffeten.

ELITE SMILEY Vort kendemærke.

FRISKE råvarer bruges altid. Friskskrællede kartofler en selvfølge.

GRØNT og Frugt, en naturlig del af vores hverdag.

HYGIEJNE & egenkontrol en selvfølge i vores køkken.

ISVAND Både til måltiderne – men også rundt i huset.

JOB-ROTATION i køkken & rengøring har store fordele. Giver mulighed for, at der altid kan findes en afløser i de forskellige funktioner.

KØKKENET uddanner altid ernæringsassistentelever.

LUNE RETTER – der er altid 3 lune retter på frokostbuffeten.

MEDISTERPØLSE laver vi selv, helt fra bunden.

NYE medarbejdere bydes altid velkommen med en blomst. I begyndelsen tilknyttes de en erfaren medarbejder.

OSTE/pølsebord serveres efter bestilling.

PASTINAKKER og andre rodfrugter er meget populære på menuen.

RENGØRING prioriteres højt som en synlig aktivitet på Langsøhus. Skolen har sit eget vaskeri og strygestue.

QUINDER i alle funktioner i huset. Dog har vi en enkelt kok i "høsegården".

SÆRLIGE ønsker vedrørende maden, f.eks. vegetar, diabetes eller ingen svinekød, efterkommer vi naturligvis.

TORSDAGS-SEJLTURE om sommeren, med mad ombord er meget populære.

UDENLANDSKE temaaftener er populære F.eks. aftener med mexikansk, spansk, italiensk eller græsk mad, hvor vi pynter op med flag osv.

VÆRELSENE 89 stk. bruges som enkeltværelser. Tidligere boede der 2 kursister på hvert værelse – og de skulle selv rede deres seng, når de ankom.

WEEKENDKURSER har vi mange af. Personalet dækker weekenderne på skift.

X-TRA ordinære ønsker klarer vi også.

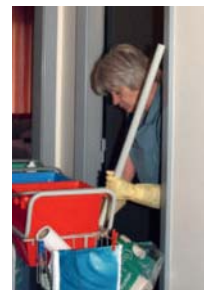
YDE Vi yder efter evne, så I kan nyde efter behov

ZONER Røgfri zoner har vi overalt, bortset fra 2 lovlige rygerum.

ÆRE Vi sætter en ære i, at kursisten føler sig godt tilpas. God mad – rent og pænt overalt – og et venligt smil.

ØKOLOGI indgår som en naturlig del i vores madlavning.

ÅR Vi er glade for Langsøhus, Mange medarbejdere, har været her i mange år

Personalet er også selv med til at skabe en god ånd på Langsøhus – og den skal vi værne om.

Personalet byder velkommen til Langsøhus

Skiftende tider

Jens Chr. Abildskov

C F/C C

En - gang var det he - le vist rø - ren - de let

F/C C

Der var os, der var dem, mag - ten knæg - ted' vor

G C

ret. Så pa - ro - len var en - kel: "Stå

F/C C

sam - men! Stå tæt! Hvis vi vil, så

F C

sker det om - si - der at en

F G Am

dag vil vi sid - de på før - ste par - ket. Ja, vi

C G C

tror på skif - ten - de ti - der.

G

Ja, vi tror på skif - ten - de ti -

C

der.

Skiftende tider

Engang var det hele vist rørende let.
Der var os. Der var dem. Magten knægted' vor ret.
Så parolen var enkel: "Stå sammen! Stå tæt!
Hvis vi vil, så sker det omsider.
At en dag vil vi sidde på første parket.
/: Ja vi tror på skiftende tider."/

En tydelig fjende gør sagen så klar.
Vi banded' ad hersker, ad kejser og zar.
Vi sang og marchered'. "Vær stolt, proletar.
Kun ét tramp, og tronerne skrider.
Vi er folket og fremtiden. Her er vort svar.
/: Vi vil skabe skiftende tider."/

Men tiderne skifted', og klarheden svandt.
Vi "sejred' ad helved' til". Drømmene vandt.
Men tågen og gusen kom til, ikke sandt?
Nu mærker vi tvivlen, der slider.
Er de os? Er vi dem? Var det rigdom, vi fandt?
/: Er vort håb nu skiftende tider?:/

Nu glemmer vi let, hvad det er, der gør fri.
Hvad kæmper vi for? Endnu mer' friværddi?
Mer' værdifri! Er det nu vor tids strategi?
Forsager vi skrammer og rifter?
Vil vi helst se til siden og blot gå forbi?
/: Er vor frygt, at tiderne skifter?:/

Vel, tiderne skifter, men noget består.
Værdier, som ikke kan bøjes af år.
Det at fægte for frihed herfra, hvor vi står.
At ha' øje for mange, der lider.
Tale magten imod, der vil se os som får,
/: skal vi trods de skiftende tider./

Den dag kommer næppe, hvor ingen må slås.
Hvor ingen har brug for at samles i trods.
Hvor alt gælder "mig" og kun lidt gælder "os".
Er der nogen, der vover og gider
at gå op imod tidsåndens glidende fos
/: og forbedre skiftende tider?:/

Karl Erik Laursen

Carl Scharnberg

At lære det at være

at lære det at være,
at åbnes, lytte, se
at bruge af det nære
og ane alt kan ske!

at prøve, gro, fornemme,
at søge, finde, nå,
at vide, bruge stemme
og kunne stoles på!

at skulle, ville, forme,
at bruge det, man ved
at vove, modstå storme
og dulme det, der sled!

at driste sig, at turde,
at kunne samle mod,
at gøre det, man burde
på trods af dom og bod!

at lære af det svære,
at gøre det, man kan,
at prøve på at være
en aktiv tillidsmand!

Tekst: Carl Scharnberg

Musik: Karl Erik Laursen

Tilegnet Langsøhus ved 25 års jubilæet den 24. februar 1994

Arbejdsmand i Silkeborg

Kurt Weill

♩ = 90

Vil du læ - re om din ver - den

om dit sam - fund om dit land om dit

ar - bejd al din fær - den så tag

fat nu Ar - bejds - mand!

Vil du lære
om din verden
om dit samfund
om dit land
om dit arbejde
al din færden
så tag fat nu
Arbejdsmand!

Vi skal kende
vores fortid
vores samtid
alle dem
der kan vise
os i vor tid
hvor vi finder
vejen frem.

Vore slægter
lå for anker
i en evig
fattigdom.
Men da opstår
nye tanker
som de gamle
samles om

Mod de riges
rå kynisme
mod profittens
åbne gab
satte folket
Socialisme
Frihed, Lighed
Broderskab.

Det var kursen:
Folket ejer
arbejdspladsen
eget land.
Det var drømmen:
Folkets sejr.
Glem det aldrig
Arbejdsmand.

Vi fik god tid
vi fik velstand
skabte forsorg
verdenskendt.
Folket lærte
at vi selv kan
være vor tids
fundament.

Har vi vundet?
Arbejdskampen
vindes langsomt
mønt for mønt.
Men i selve
samfundskampen
står vi stivnet
kvart begyndt

Vi står stadig
i kynisme
i profittens
åbne gab.
Vi fik aldrig
Socialisme
Frihed, Lighed
Broderskab.

Verden over:
Rig mod fattig.
Vi må vide
Hvor vi står
Det' din skæbne
du har fat i
Arbejdsmand i
Silkeborg

Skrevet til indvielsen af Langsøhus i 1969
Tekst: Ernst Bruun Olsen
Melodi: Kurt Weill

Årenes løb i billeder

Hilsener fra gæstebøgerne

Vore gæstebøger har altid været flittigt brugt til at skrive hilsener og til at gemme digte, sange & indlæg fra morgensangene

Tilegnet Langsøhus

Et hus her ved en sø
Så lang som livets smukke år,
En tap der ej vil tø,
men styrke sindets mildhed
En humor pø om pø,
Her er en kraft der ej vil dø.

Vågn op du aktivist
En kamp er nær, en kamp mod nød
Og gør det nu bevidst,
for fremtids skønne kræfter,
med faner farvet rød
Kæmper vi ud om liv og død.

Vi mistede et tag,
til kræfter der har sorte sind
I kamp mod nid og nag,
som sorte vinde skaber.
Vi stemmer mod den vind
Og lukker fredens kræfter ind.

Rejs dig og hæv dit flag.
Vær klar til kampens store strid.
Det kommer for en dag,
for jævne mænd og kvinder.
Vi strider nu med flid,
fjerner nu bort den ækle nid

Niels Erik Danielsen

Kære Tillidsmand

Det er mørkt og ganske tyst
Hovedet hviler ved konens bryst
Så med et en BOMBE springer
Den SATANS clockradio ringer
Mandag morgen op på job
Otte timer næsten uden stop

Efter middag er vi godt på vej
Nu kommer Mester hen til mig
Kære murersvend hør engang
Jeg vil tro din dag bliver lang
For at gøre mit mål forbi
Må du blive her til kl. 9

Straks tænker jeg på de små
Hente dem kan jeg SKU ikke nå
Nu bliver gode råd SKU dyre
Nægter jeg, lader han mig fyre
Tankerne går over min forstand
Jeg må bruge min tillidsmand

Han siger: Tag du den blot med ro
Jeg siger Mester et par ord eller to
Han ringer og giver mester besked
Overenskomsten § 12 et sted
Skønt at tonen den er slem
Får jeg lov til at tage hjem

Nu hen og hente mine børn
Og få afsluttet dagens tårn
Helt udbrændt og ganske tyst
Ligger jeg ved min kones bryst
Tak du kære tillidsvalgte
Fordi du kom da pligten kaldte

Klaus Jensen

1969-2009
LANGSØHUS

Tryghed, læring og fællesskab gennem 40 år

